

DE JEUGD EN WAKBIEVEGING

Het Centrum voor jonge werklozen te Astene door Romain Vergelyen

Er is reeds veel geschreven over de verschillende centra die opgericht werden voor jonge werklozen. Sommigen schrijven in gunstigen zin, anderen in ongunstigen zin. Er zijn voor- en tegenstanders dezer centra. Dat is trouwens te begrijpen.

Buiten de « Syndikale Jeugd » te Antwerpen en de Katholieke Jeugdorganisaties te Dworp, had niemand het vroeger aangedurfd een Centrum voor Jonge Werklozen op te richten.

In de laatste maanden is daarin verandering gekomen. Op vele plaatsen werd een poging aangewend, en zoo heeft Gent ook de proef gewaagd te Astene.

We ontkennen niet, dat we steeds bekommerd waren met de vraag : Zullen wij slagen, zullen de jonge werklozen onze krachtsinspanning begrijpen en waardeeren? Thans zijn we gerechtigd daarover in bevestigenden zin te schrijven : Ja, zelfs ver boven onze verwachtingen.

Een Centrum voor Jonge Werklozen oprichten tijdens de wintermaanden is voorwaar geen gemakkelijke taak. Men heeft allerlei moeilijkheden te overwinnen, die zich tijdens de zomermaanden niet stellen. Daar zijn bekommelingen voor degelijk onderkomen, voor verwarming, verlichting, het doorbrengen voor de jongens van lange, vervelende avonden, enz., enz.

Trots dit alles, zijn wij er te Gent in gelukt, iets tot stand te brengen, dat aan de gestelde eischen volledig beantwoordt.

Wij beschikken over lokalen in harde materialen. De verwarming wordt verzekerd door groote kachels, de verlichting geschiedt elektrisch. De avonden zijn dusdanig ingedeeld, dat er voor de deelnemers geen gelegenheid voor verveling overblijft.

Overdag wordt handenarbeid verricht, terwijl van bij het intreden der duisternis lessen, voordrachten of voorlezingen worden gehouden.

De enkele uren die nog overblijven worden doorgebracht met allerlei aangename spelen, die voldoende voorhanden zijn, daarbij de welgevulde bibliotheek niet vergetende.

Eveneens is voor een radiotoestel gezorgd, dat aan de aanwezigen veel genoegen verschaft. Kortom, elke deelnemer is er tevreden en heeft maar één verlangen : er zoo lang mogelijk te verblijven.

Op de dagen die zij in het Centrum verblijven, zijn onze jongens al andere mensen geworden. Ze hebben terug vertrouwen in zichzelf gekregen, het gevoel van verlatenheid verdwijnt, ze worden terug de jonge levenslustige kerels van voorheen.

De Gentsche Syndikale Jeugdbeweging en met haar de Federatie van Vakbonden mogen verheugd zijn over den bereikten uitslag.

Bestendig worden nog verbeteringen gebracht aan het Centrum te Astene, zoodat binnen korten tijd het als het best ingerichte zal kunnen beschouwd worden.

Jammer, dat men niet overal in dezelfde gunstige voorwaarden, als te Astene, een Centrum voor Jonge Werklozen heeft kunnen oprichten. Dit is een der redenen waarom reeds van bij het eerste gure weder, sommige centra werden opgeheven.

Er zijn ook reeds centra gesloten bij gebrek aan deelnemers. Dit vindt zijn oorsprong in een vergissing die werd begaan van Regeeringswege, namelijk door de jonge werklozen die hun intrek nemen in een centrum, 25 % op hun onderstand af te houden. Als reden heeft men aangevoerd, dat zij kosteloze voeding genieten. Juist; wat men echter heeft vergeten is, dat het alleen de werkwilligen, de moedigen zijn die weg willen uit de ledigheid, welke zich aangeven om deel te nemen aan een opvoedingskamp.

In plaats van aangemoedigd te worden, ondergaan zij vermindering van onderstand, met gevolg dat de ouders weigeren hun jongens van huis te laten ver-

trekken, gezien op die wijze geen enkel voordeel verbonden is aan het verblijf in een centrum.

Wij weten, dat zij die aldus redeneeren, zich vergissen, doch de ellende is soms oorzaak van verkeerde beoordeelingen.

Met alle middelen moet worden getracht, dat een wijziging komt aan deze toepassing.

Wij zijn overtuigd, dat dan honderden jongeren met geestdrift zullen deelnemen aan de Centra voor Jonge Werkloozen.

Het Arbeidscentrum voor werklooze meisjes te Jemappes

Op 7 Oktober jl. werd op initiatief van haar ijverige sekretaresse, gezellin Cornez-Durand, door de Socialistische Vooruitziende Vrouwen van de Borinage het eerste en eenige Centrum voor meisjes geopend, naast de Centra voor jonge werkloozen reeds opgericht door de jeugdbeweging.

Wij hebben het bezocht.

Het is gelegen in het prachtig kader van het gemeentepark van Jemappes en is ons toegeschenen als een oase van vrede, van hartversterking in die tragische Borinage met haar troosteloze terrils.

Het ruime gebouw bestond reeds: in het goede jaargetijde dient het als spijs-, drank- en melkhuis voor de talrijke wandelaars. De ledige zalen werden vlug en behendig aangepast.

Op het gelijkvloers zijn de keuken, de ziekenzaal, de naai- en kursuszaal, de eetzaal gelegen. Een lichte muurverf schenkt aan de plaats een levendigen en zindelijken aanblik.

Op de eerste verdieping bevindt zich de goed verluchte slaapzaal met de op vier rijen geplaatste 35 bedden. In het midden staat een lange, smalle tafel waarop de waschbenodigdheden geplaatst zijn. Ook hier zijn de strengste hygiënevoorwaarden in acht genomen.

Het Centrum is onder het toezicht geplaatst van twee bevoegde meisjes die reeds soortgelijk ambt vervuld hebben in koloniën en vakantiehuisen. Deze zijn de vriendinnen, de vertrouwelingen van de werklooze meisjes geworden; de tucht is vrijelijk aangenomen; de bezigheden worden in gemeen overleg vastgesteld; in het huis heerscht de beste verstandhouding.

Van 7 tot 21 Oktober verbleven daar 26 meisjes; van 21 Oktober tot 4 November, 27, waarvan 10 van het eerste contingent.

In het begin was de duur van het verblijf twee weken, maar het verblijf van een maand wordt hoe langer hoe meer algemeen.

De jonge arbeidsters die in het Centrum verbleven, behoorden tot de meest verscheiden beroepen: fröbelonderwijzeressen, kleermaaksters, bloemenmaaksters, schoenmaaksters, keramiekarbeidsters, linnenwerksters, zijdewerksters, arbeidsters in touwslagerijen. Drie onder haar: twee onderwijzeressen en een dienstmaagd, moesten het Centrum verlaten omdat zij arbeid gevonden hadden.

Programma van een dag:

6 u. 30: opstaan, toilette, aanduiding van de keukenploeg;

7 uur: lichaams oefeningen;

7 u. 30: morgenmaal;

9 tot 11 uur: arbeid: theoretische en praktische leergang van snijden, verven, nieuwwasch, koken;

11 tot 12 u. 15: ontspanning, spel in open lucht

of binnen volgens het seizoen, gemeenschappelijke wandelingen, enz. ; .

12 u. 15: middagmaal gevolgd van rust, lezing of wandeling;

14 tot 16 u.: praktische leergang;

16 uur: licht maal;

17 uur: praatje gevolgd door bespreking;

18 u. 30: avondmaal.

De avond wordt doorgebracht naar wensch van de meisjes: breien, naaien, gesprek, T. S. F., lezen, spelen.

Er worden ook muziekavonden, spreekkoren, bezoeken aan sociale werken, cinemavoortellingen ingericht.

Kursussen:

Onze vriendinnen van de Borinage hebben zich rekenschap gegeven, dat er in haar gewest in den linnenhandel en de kleermakerij geschoolde vrouwelijke werkkrachten ontbreken. De theoretische en praktische kursussen die meer in 't bijzonder betrekking hebben op deze twee beroepen worden gegeven door een leerares die bestendig aanwezig is en op den arbeid der werklooze meisjes toeziet, o.m. op den arbeid met de naaimachine, het snijden van een patroon, het passen van kleeeren, het nemen van de maat, enz., enz. Voor speciale lessen wordt beroep gedaan op andere leeraren, d. i., voor het verven, het nieuwwasschen, het ontvlecken, enz. Voor het keukenwerk worden ploegen samengesteld. Het spreekt vanzelf, dat de meisjes zelf hun eetmalen voorbereiden en voor het gansche onderhoud van het huis zorgen.

Ziehier waarover tot heden gebeurlijk enkele lessen gegeven werden:

Sexueele opleiding, door Dr J.-E. Vandervelde;

De vrouwen en de werkloosheid, door Isabella Blume;

De bescherming der gezondheid van de vrouw, door Claire Baril;

De toestand der arbeidster, door Berthe Labille;

Het nijverheidsverven, door Mevr. Meurisse.

* * *

Hetgeen het meest opvalt, dat is de gezellige, gelukkige atmosfeer die in het huis heerscht. De meisjes arbeiden met lust, luisteren met belangstelling naar de lessen, spreken en lachen onder elkander. Zij gevoelen zich bevrijd van den stoffelijken en moreelen kommer dien zij, als oudste dochters, met de huismoeder deelden.

Indien de door de werkloosheid geschapen ledigheid een noodlottigen invloed op de moraal van de jongelingen oefent, is de toestand der meisjes niet ver-

blijdender. Integendeel! De moeders nemen aan, dat de werklooze zonen met vrienden uitgaan om zich te verstrooien, om « den tijd te dooden », maar van de meisjes eischen zij, dat zij in een ruime mate deelnemen aan het huiselijk werk. Daar men er altijd moet aan denken de kleine begroting in evenwicht te brengen, zijn zij gemengd in de meest terneerdrukkende bezigheden: de broertjes en zusjes wasschen in een niet of te weinig verwarmde plaats; de wasch doen en niet te veel zeep gebruiken; het linnengoed herstellen dat meer en meer versleten geraakt zonder de hoop te mogen koesteren het te

kunnen vervangen; de eetmalen samenstellen, enz., enz.

In het Centrum worden al deze bekommernissen op het tweede plan geschoven; de meisjes worden goed gevoed en goed gelogeerd. Het leven schijnt hen opnieuw toe te lachen en te recht vreezen zij het einde van hun verblijf.

Bij het zien van al deze vreugde is men zeker, dat de moreele uitslag bekomen is en onze Boreinsche vriendinnen mogen fier zijn over haar werk. Zij hebben den goeden weg ingeslagen.

H. MAQUINAY.

De Internationale Arbeidskonferentie en de werkloosheid van de jeugdige personen

(Vervolg)

4) Die kampen zouden onder toezicht van een bevoegd persoon geplaatst moeten worden; de werkzaamheden dier personen zouden zooveel mogelijk in overleg en in onderlinge samenwerking met de jeugdige personen zelf geregeld moeten worden.

32. 1) Er zou een centrale raad van toezicht opgericht moeten worden om een algemeen toezicht op de werkkampen uit te oefenen;

2) Die raad van toezicht zou moeten bestaan uit vertegenwoordigers van de voornaamste werkgevers en arbeidersorganisaties en van vertegenwoordigers van de openbare administratiën, belast met vraagstukken de arbeidsbemiddeling betreffende, met die betreffende de openbare werken, den landbouw, de gezondheid, de veiligheid, het onderwijs en andere vraagstukken van belang voor de jeugd;

3) Onder die vertegenwoordigers zouden zich vrouwen moeten bevinden.

33. De centrale raad van toezicht of eenig ander daarvoor gesticht orgaan zou door een nauwe samenwerking met de openbare arbeidsbeurzen waken voor de plaatsing in normale betrekkingen van de jeugdige personen, die de kampen verlaten.

34. Maatregelen zouden genomen moeten worden om onder de jeugdige personen, die in de werkkampen werken, den korpsgeest te handhaven en om hen aan te moedigen coöperatieve arbeidsgroepen te vormen, b. v. voor binnenlandsche kolonisatie, openbare werken of ambachtswerk.

Bijzondere openbare werken voor jeugdige werkloozen.

35. 1) Bijzondere openbare werken zouden ingericht moeten worden om de jeugdige werkloozen te helpen; die werken zouden, zooveel mogelijk, aangepast moeten worden aan hun leeftijd en beroep;

2) Ten aanzien van de jeugdige werkloozen, die hun middelbare, technische of hogere studiën beëindigd hebben, zou het werk, dat hun op die wijze verschaft wordt, zich zooveel mogelijk aan hun beroepsopleiding moeten aanpassen;

3) De waarborgen, aanbevolen voor de bijzondere werkkampen zouden, voor zoover zij geschikt zijn en toegepast kunnen worden, eveneens toegepast moeten worden op de openbare werken ingericht om de jeugdige werkloozen te helpen.

Plaatsing en ontwikkeling van de mogelijkheden voor normaal werk.

36. Het nationale stelsel van openbare bureau's voor arbeidsbemiddeling zou zoowel plaatselijke als centrale afdelingen moeten omvatten, welke in het bijzonder belast zijn met de bemiddeling voor jeugdige personen.

37. De diensten, in het bijzonder belast met de bemiddeling voor jeugdige personen zouden:

a) moeite moeten doen om hen passend werk te bezorgen volgens de definitie gegeven in punt 2 onder 2);

b) organen voor beroepskeuze moeten hebben of nauw verbonden moeten zijn met instellingen voor beroepskeuze, welke elders bestaan.

38. De werkgevers zouden gehouden moeten zijn om aan den plaatselijken bemiddelingsdienst voor jeugdige personen mededeeling te doen van vakaturen voor jeugdige personen en van de indienstneming van dergelijke jeugdige personen, die zij buiten den bemiddelingsdienst om hebben aangenomen.

39. De bijzondere bemiddelingsdiensten voor jeugdige personen zouden:

a) — in verbinding met de diensten voor beroepskeuze, commissies voor leerlingwezen, of andere analoge instellingen — de resultaten van de gedane plaatsingen moeten kontroleeren, om uit de studie daarvan de meest nuttige gegevens te verkrijgen voor de toekomst van de jeugdige personen in beroepen;

b) een nauwe verbinding met alle andere openbare of partikuliere instellingen, welke zich met jeugdige personen bezighouden, moeten instellen en met name met de schoolautoriteiten.

40. Bij de uitbreiding van de bemiddelingsdiensten voor jeugdige personen van 18 jaar en ouder zouden, waar mogelijk, maatregelen genomen moeten worden om hen te helpen bij de beroepsaansluiting.

41. Maatregelen zouden genomen moeten worden om de jeugdige personen, die werkloos zijn in streken, waarin de voornaamste industrieën zich in voortdurend dalende lijn schijnen te bewegen, onder te brengen in industrieën, die in omvang toenemen,

en over te brengen naar de streken waarin die industrieën uitgeoefend worden.

42. De Regeeringen zouden overeenkomsten moeten aangaan om de internationale uitwisseling van hen, die een stage doornaken, te vergemakkelijken, d. i. van jeugdige personen, die hun vakbekwaamheden trachten te ontwikkelen door de gebruiken van andere landen te leeren kennen.

43. De pogingen, om het weer in dienst nemen te bevorderen door middel van bekorting van den normalen arbeidsduur, zouden zeer in het bijzonder voortgezet moeten worden in de beroepen waarin jeugdige arbeiders werkzaam zijn.

Statistieken.

44. 1) De instellingen voor de werkloosheidsverzekering, de openbare diensten van de arbeidsbemiddeling en de andere instellingen, die werkloosheidsstatistieken aanhouden, zouden in die statistieken een bijzondere rubriek, bestemd voor werklozen van jonger dan 25 jaar, moeten opnemen;

2) Die zouden ingedeeld moeten worden:

- a) naar geslacht;
- b) naar leeftijd, waarbij te onderscheiden waren jeugdige personen en de andere jongelieden;
- c) naar beroep, waarbij afzonderlijk te vermelden zij, die nog geen loonarbeid verricht hebben en waarbij de laatsten zijn te onderscheiden naar het

beroep waarvoor zij opgeleid zijn of waarvoor zij plaatsing gevraagd hebben.

45. Wanneer die statistieken er niet zijn of ter aanvulling van de statistieken, zouden van tijd tot tijd bijzondere onderzoeken ingesteld moeten worden om de hierboven aangeduide gegevens te verkrijgen, alsmede aanvullende gegevens, met name betrekking hebbende op den duur der werkloosheid van de jeugdige werklozen en van hun beroeps-antecedenten.

46. Wanneer de algemeene volkstellingen ook gegevens bevatten omtrent de werklozen, zouden de antwoorden op de invullingslijsten dier telling zodanig bewerkt moeten worden, dat alle inlichtingen, bedoeld onder 44, zooveel mogelijk verkregen worden.

47. Totdat de maatregelen, aanbevolen in punt 1, volledig in de verschillende landen toegepast worden, zouden jaarlijksche statistieken aangehouden moeten worden van het aantal schoolgaande kinderen, die in den loop van het jaar buiten de scholen arbeid hebben verricht. Die statistieken zouden ingedeeld moeten worden naar geslacht, leeftijdsgroepen en beroepen, en zouden inlichtingen moeten geven over de dagen der week en de jaargetijden, gedurende welke die werkzaamheden verricht zijn, en het aantal der arbeidsuren en de uren, waarop die vielen.

De Wettelijke Regeling van den Arbeid der Kinderen en Jongelieden

Uitgegeven door het Internationaal Bureel van den Arbeid, 1935, 420 bladzijden.

Het is niet de eerste en ook niet de laatste maal, dat wij op het geweldig belang van het dokumentatiewerk van het Internationaal Bureel van den Arbeid kunnen wijzen. Men mag zonder overdrijving zeggen, dat al zijn publikaties werkelijk een leemte vullen.

Bovenstaand werk is gewijd aan een grondige studie der wetten betreffende de regeling en de bescherming van den arbeid der kinderen en jongelieden van beide geslachten, in al zijn vormen, uitgenomen wat betreft den arbeid der leerlingen. De uiterste ouderdomsgrenzen gaan vanaf zeer jonge kinderen, die als tooneelspelers of figuranten in de kinostudio's worden gebezigd, tot jonge mannen van 21 of 22 jaar, die zekere werken in de mijnen verrichten; wat de beroepen aangaat, zij gaan van den fabrieksarbeid tot den handel op den openbaren weg en het bedelen.

Het boek bevat drie deelen. Het eerste geeft een algemeen overzicht van het vraagstuk. Achtereenvolgens worden de oorsprong, de ontwikkeling en de huidige toestand der wetgeving, de ouderdom en de voorwaarden tot aanneming en

de duur van den arbeid, de toepassingsmaatregelen en het verplicht schoolgaan behandeld.

Het tweede en langste deel — het beslaat 260 bladzijden — bevat 20 vergelijkende tabellen, die tot in de bijzonderheden het raderwerk der wetten aantoonen, en toelaten vergelijkingen te maken tusschen de verschillende landen eenerzijds en de internationale konventies anderzijds.

Het derde deel geeft een uitgebreide bibliographie over het vraagstuk: publikaties van het I. B. A., lijst der internationale konventies en aanbevelingen, evenals de bijzonderste wetteksten betreffende den arbeid der kinderen en der jongelieden. Deze bibliographie is bestemd om dezen te helpen die hun opzoekingen in de eene of andere richting buiten het kader van het boek zouden willen voortzetten.

De toestand welke het boek weergeeft is deze waarvan het Bureel kennis had in den aanvang van 1935.

Het werk bevat niets over beroepsoriëntatie en -vorming; deze problemen worden in andere studies behandeld.